

Cercant la Fossa

NOVELA DE'N LAUREÁ DALMAU.

(Continuació.)

La humanitat., però, ne formaven part, ells, de lo dit humanitat? O eren una raça diferenta, degradada, eternament destinada a nutrir-se del rosegons que'ls altres no volien. vestir-se dels parrachs abandonats, arracerant-se en las coves oblidades? ¿Eren l'atavisme franch, eren una representació cruenta del començament de la vida humana? O be eren superiors als demás, mortals, covarts de la seva propia vida, dependint aquesta de la vida dels demás, mentres qu'ells, tant sols, se bastaven a si mateixos en el penar, en el dolor, en la misèria?

La humanitat els havia escupit envers els boscos, envers els llochs solitaris y morts, y aquesta depuració qu'havien fet ab ells, ell no sabia explicar-se-la clarament, si era per instint de conservació propia, o bé una passió immonda que recordava'l seu origen primitiu.

Perqué, ells, savien estimar: perque, ells, savien aborrrir... ¡Oh, si, ab quin orgull eli recordava l'odi sagnant que professava an'aquella humanitat! Era un odi sublim, monstruós, etern, odi dels déus, odi dels rebel lats, odi més gran que totes les imensitats pressentides...

Ageguda demunt la seva esquerra, la dóna ancara dormia; ara escoltant la novament, va sentir-la gemegar; un gemegar somort, débil ab reticèncias metàliques, com somniant un gran terror, una gran pena.,. Al cap d'un moment, el gemegar se convertí en sanglots.

Ell, patint del somni d'ella, se va aixugá una llágrima.

Y va continuar pensant:

Savien aborrrir, savien estimar... la prova del estimar la tenia allí matex, en la dóna que dormia, y en l'infant qu'ella tan-cava... y com per cerciorar-sen més, posá la má demunt del ventre de la companya, y va sentir-hi'ls moviments vitals del futur ser...

¡Pobre ser, que vindria al món ab la desgràcia cayguda demunt la seva testa! ¡Pobre ser, que veuria la llum...—¡la llum?—en mitg dels dolors dels pares...

Allavors, el captayre va sentir-se un remordiment: el primer, l'únich remordiment de la seva vida esclava.

Va ser el dupte de si ells tenian dret a posar desventurats al món.... L'amor que ja portava al venider infant, lo feu pensar altra vegada.

Y, ¿qué hi faria al món, després de deslliurat, en mitg de plors y de miseries? Sempre a remolch dels pobres pares, seria'l blanch de totes les injusticies, de totes les fams, de totes les misèries. Quan gran y fort l'estigma del origen el faria impotent devant dels altres: no podria lluytar ab la ilusió de un ideal per quan no li consentirien ni lluytar, ni idealisar se...

En un moment, el captayre repassá tota la seva vida. Nat com ell, cap ser al món seria home; no més un nou estímolo ahont convergir tots els rencors, totes les pas-